

पालुडटार नगरपालिका सभामा
नगर प्रमुख श्री विवस चिन्तनद्वारा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को

नीति तथा कार्यक्रम

पालुडटार नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, ठाँटीपोखरी, गोरखा
गण्डकी प्रदेश, नेपाल ।

ædWo] kxf8L Jofkfl/s ko{6sLo zx/, ;'Gb/, ;d'Ggt / ;d[4 xfd|f] Inulnu
kfn'a6f/Æ

सम्पूर्ण नगरसभा सदस्यज्यूहरू,
सभामा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू,

आज मिति २०७९ साल असार ०९ गते बिहीवार यस नगरपालिकाको ऐतिहासिक ११औं नगरसभाको विधिवत् शुरुवात भएको छ । नेपालको ऐतिहासिक, राजनीतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, र पर्यटकीय दृष्टिले महत्वपूर्ण गोरखा जिल्लाको पालुङटार नगरपालिकाको गरिमामय नगर सभामा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरूलाई हृदयदेखि हार्दिक स्वागत तथा अभिवादन व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

स्थानीय तहको दोश्रो पटकको निर्वाचनबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधिद्वारा समग्र नगरपालिकाको नीतिगत मार्गनिर्देशन गर्ने यस नगरसभामा आ.व. ०७९/०८० का लागि प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित भएको छु ।

सम्पूर्ण नगर सभा सदस्यज्यूहरू,

स्थानीय सरकार नेपाली जनताको त्याग, बलिदान र लामो संघर्षको उपलब्धि हो । बलिदान पूर्ण संघर्ष र ऐतिहासिक संबिधान सभाबाट जारी भएको नेपालको संबिधान अनुसार स्थापित स्थानीय तहका अधिकारहरूलाई अभ्यास गर्ने अभियान अघि बढिरहेको यस अवसरमा म लोकतन्त्र प्राप्तिको लामो संघर्ष एवं महान् जनयुद्ध र जनआन्दोलनका क्रममा आफ्नो अमूल्य जीवन बलिदान गर्नुहुने ज्ञात, अज्ञात अमर सहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै आन्दोलनका क्रममा घाइते, वेपत्ता योद्धाहरू प्रति उच्च सम्मान सहित परिवर्तनकारी नेपाली जनता प्रति हार्दिक अभिनन्दन गर्न चाहन्छु ।

नेपाली राजनीति बिभिन्न काल खण्डका गौरवपूर्ण संघर्षबाट प्राप्त उपलब्धिको रक्षा, बर्तमान संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र र समाजवाद उन्मुख समावेशी लोकतन्त्रको बिकास गर्न र अन्ततः नेपालको संबिधान २०७२ ले निर्दिष्ट गरे अनुरूपको समाजवाद स्थापना गर्ने दिशामा अघि बढ्ने आधार तयार पार्न पालुङटार नगरपालिकाको "समाजवादको आधार निर्माणको अभियान, सुन्दर र समृद्ध पालुङटार हाम्रो शान" भन्ने मूल नारा अनुरूप आफ्ना सम्पूर्ण नीति तथा कार्यक्रमहरू अगाडि बढाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

पालुङटार नगरपालिकाको स्थानीय सरकारलाई लोकतन्त्रको रक्षा गर्ने एक दरिलो खम्बाको रूपमा लिनै सामाजिक न्याय सहितको समृद्ध र समतामूलक नगर निर्माण गर्न हाम्रो सम्पूर्ण श्रोत साधन तथा जनशक्ति यस नगरको समग्र सामाजिक, आर्थिक एवं साँस्कृतिक रुपान्तरणका पक्षमा खर्च गर्दै पूर्ण रूपमा जनताको दैनिक जीवनमा परिवर्तन गर्ने संकल्प सहित सोही अनुरूपको नीति, योजना कार्यक्रम र बजेट तयार गर्ने तथा त्यसको कार्यान्वयन गर्ने ब्यबस्था मिलाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

निर्वाचन हुँदाका बखत हामी निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूले पालुङटार नगरपालिकाको समग्र बिकासका लागि पालुङटारवासीहरूसँग गरेका प्रतिबद्धताहरूलाई ब्यबहारिक कार्यान्वयन गर्न हामीसँग उपलब्ध श्रोत साधन र जनशक्ति ब्यबस्थापनका अप्ठयाराहरूलाई चिदै जनतासामु गरेका बाचालाई पूरा गर्न प्रतिबद्ध रहेको कुरा मनन गर्दै जनमुखी कार्यक्रम तथा योजनाहरु अगाडि बढाउने सवालमा सम्पूर्ण पालुङटारवासीहरूको पनि उत्तिकै साथ सहयोग हुनेमा विश्वस्त छु । हामीहरु योजनावद्ध र प्राथमिकताका आधारमा बिकास निर्माणका कामहरु हुनुपर्छ भन्ने कुरामा दृढ छौं । हामी जनताका निर्वाचित प्रतिनिधिहरु "मालिक होइन, जनताको असल सेवक हौं" भन्ने मान्यतालाई शिरोधार्य गरी कार्य गर्नेछौं र त्यसवाट कहिल्यै बिचलित हुने छैनौं ।

आगामी आ.व. २०७९/०८० को लागि प्रस्तावित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन-२०७४, दीगो बिकासका लक्ष्यहरु, नेपाल सरकारको चालु पञ्चवर्षीय योजना, यस नगरपालिकाको चालु आवधिक योजना र यस नगरपालिकाको रणनीतिक योजना अन्तर्गत स्मार्ट सिटीको अवधारणा समेतलाई आधार मानि कतिपय कानूनी जटिलता, अस्पष्टता, सीमित श्रोत र साधनको बाबजुद सम्पूर्ण नगरबासीहरुवाट व्यक्त भएका जनचाहानाहरु र सुझावहरूलाई समेट्दै समग्र नगरको आवश्यकता अनुसार, संघीय, गण्डकी प्रदेश सरकारवाट प्राप्त हुने अनुदान र बजेट तर्जुमाका आधारहरु, यस नगरपालिकाको आन्तरिक आय र प्राथमिकताका क्षेत्रहरु, वित्तीय पारदर्शिता, सुशासन, प्रभावकारी सेवा प्रवाह प्रणाली अनुसार निम्न बमोजिमका नीति तथा कार्यक्रमहरु अवलम्बन गरेका छौं । लोकतन्त्रको आधार स्तम्भका रूपमा रहेको स्थानीय तहको निर्वाचन शान्तिपूर्ण र मर्यादित रूपले सम्पन्न गराउन सहयोग पुर्याउनुहुने सम्पूर्ण क्रियाशील राजनीतिक दल, राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरु, सुरक्षा निकाय, नागरिक समाज, संचार जगत, नीजि क्षेत्र, विभिन्न व्यक्ति व्यक्तित्व तथा सम्पूर्ण नगरवासीहरूमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु, साथै निर्वाचित सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरूलाई हार्दिक बधाई तथा सफल कार्यकालको शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

सम्पूर्ण नगर सभा सदस्यज्यूहरु,

अव म यस नगरपालिकाले बिभिन्न क्षेत्रहरुमा अवलम्बन गर्ने क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

१. आर्थिक विकास तर्फ :

मौलिक हकका रुपमा सुनिश्चित गरेको खाद्य सुरक्षा, मर्यादित र सुरक्षित रोजगार र आय आर्जनलाई मूर्तरुप दिन संघ तथा प्रदेशको कानून, नीति, योजना र लक्ष्यको आधारमा स्थानीय तहको सरकारको योजनावद्ध प्रयास हुन आवश्यक छ । यसैलाई मध्यनजर गरी समग्र आर्थिक बिकासको लागि अग्रणि भूमिकामा रहेका कृषि, उद्योग ब्यबसाय, पर्यटन, वित्तीय ब्यबस्थापन जस्ता क्षेत्रलाई लक्ष्य परिमाण तथा सो को नतिजा प्राप्तिका लागि अवलम्बन गर्नुपर्ने रणनीति र बिषयका क्षेत्रगत प्रमुख कार्यक्रमहरु देहाय अनुसार रहेको छ :

क) कृषि बिकास :-

स्थानीय हावापानी सुहाउदो अधिक उत्पादन दिने खालका उन्नत प्रजातिका बीउ बिजन उपलब्ध हुन सकेको छैन, सुख्खा क्षेत्रमा सिंचाई सुबिधाको अभाव र व्यवसायिक कृषकहरु अझै संगठित हुन नसक्नुले करिव ४६ प्रतिशत जनसंख्याले खाद्य असुरक्षाको चुनौती सामना गर्न बाध्य रहेको अवस्था देखिन्छ । कृषि बिकासमा आएका चुनौतीहरुलाई सामना गर्नका लागि तपशिलका नीतिहरु लिइनेछ :

१. पालुडटार बहुउद्देश्यीय कृषि प्रवर्धन कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ र यसलाई नगर गौरवको आयोजनाको रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
२. पालुडटार बहुउद्देश्यीय कृषि प्रवर्धन कार्यक्रम अन्तरगत भैंसिपालन, बाख्रा पालन, कुखुरापालन तथा मत्स्यपालन व्यवसायलाई जोड दिई दूध, माछा-मासु आदिमा आत्मनिर्भर हुने लक्ष्यका साथ अगाडी बढाइनेछ ।
३. नगरपालिका भर सक्रिय रुपमा कृषि पेशामा संलग्न कृषकको सूचीकरण गरी कृषक लक्षित कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
४. स्थानीय कृषकहरुले उत्पादन गरेका हरेक बस्तुहरुको बजारीकरण तथा भण्डारणका लागि सुविधा सम्पन्न कोल्ड स्टोर निर्माण गरिनेछ ।

५. कृषि र पशुपालन व्यवसायमा देखा पर्ने समस्या समाधानका लागि आवश्यकता अनुसार कृषि प्रविधिक र भेटेनरी डाक्टर सहितको घरदैलो सेवा संचालन गरिनेछ ।
६. बैज्ञानिक प्रविधि सहितको बिबिध प्रकारका सिंचाई योजनाहरु बनाई हिउँदे तथा बर्खे सिंचाईलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
७. खाद्य सुरक्षा सुनिश्चताका लागि मकै तथा धानबाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । ३ वर्ष भन्दा बढी बाँझो जग्गामा खेति गर्ने कृषकलाई प्रोत्साहन स्वरुप प्रतिरोपनीका दरले कार्यविधि वनाई अनुदान दिइनेछ ।
८. वडा नं ६,७ र ८ लाई लिची पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गरी उत्पादनको आधारमा कृषक प्रोत्साहन कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
९. कृषि तथा फलफूल पकेट घोषणा भएका ब्लकहरुलाई थप प्रभावकारी कार्यक्रमहरु बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ, आगामी बर्ष थप एक धानबाली र आलुबाली पकेट क्षेत्र संचालन गरिनेछ ।
१०. पुष्प खेति गर्ने किसान लाई प्रोत्साहन स्वरुप बीउ / बिरुवा खरिदमा अनुदान दिइनेछ ।
११. बिभिन्न कृषि मेसिनरी सामाग्री खरिदका लागि किसानहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने खालका र कृषिलाई आधुनिकीकरण गर्दै व्यवसायीकरण तर्फ उन्मुख गराउन कृषि सामाग्री (मेसिनरी, उन्नत वीउ बिजन) खरिदमा अनुदानको ब्यबस्था सहितका बिभिन्न कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१२. पशु चौपाया र पशुपंक्षी तथा फलफूल खेतीको बीमा प्रणाली यसै वर्ष देखि शुरु गरिनेछ ।
१३. रासायनिक मलको सहज उपलब्धताको निम्ति प्रत्येक वडामा सहकारी मार्फत भइरहेको वितरण प्रणालीलाई अझ ब्यबस्थित बनाई मल ढुवानीमा अनुदान दिने कार्यक्रम लागू गरिनेछ ।
१४. पशु नश्ल सुधार कार्यक्रमलाई अझ ब्यबस्थित बनाई दायरा फराकिलो बनाइनेछ ।
१५. दाना उद्योगलाई आवश्यक पर्ने मकै, भटमास लगायतको खेतीलाई प्रोत्साहन गर्ने गरी कार्यक्रम अगाडी बढाइनेछ ।
१६. समथर क्षेत्रको सिँचाईका बिबिध उपाय सहित कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, यान्त्रिकीकरण र समग्र पालुडटार विकासका योजना बनाई लागू गर्ने र कृषिका बिबिध विषयमा आत्म निर्भरताका लागि योजना तथा कार्यक्रमहरु क्रमशः लागू गरिनेछ ।
१७. कृषि उपजमा किटनाशक औषधिको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्दै जैविक बिषादी र प्राङगारिक मलको प्रयोग गरी आर्गानिक उत्पादनमा प्रोत्साहित गरिनेछ ।

१८. गत आ.व. हरूमा जस्तै यस वर्ष पनि ब्यबसायिक पशुपालन कृषकहरुलाई आवश्यक पर्ने घाँसको नियमित आपूर्तिका लागि एक वर्षीय तथा बहु वर्षीय घाँसका बिरुवाहरु अनुदान दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१९. हरेक बर्ष कृषि उत्पादन र पशुपन्छी मेला र हाटबजार संचालन गरिनेछ ।
२०. नगरपालिका भित्र स्थापना हुने कृषि तथा पशु फर्ममा साबिकमा लिंदै आएको दर्ता, नवीकरण शुल्कमा ५० प्रतिशत छुट दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२१. पशुपंक्षी पालनको तथ्याङ्क संकलन गरी निजी, सहकारी,सार्वजनिक व्यवस्थाका माध्यमबाट आत्मनिर्भरता तर्फ जोड दिइनेछ ।

ख) पूर्वाधार क्षेत्र बिकास

१. यस नगर भित्रका सम्पूर्ण सडकहरुको तथ्याङ्क लिई प्राथमिकताका आधारमा क्रमशः स्तरोन्नति गर्ने नीति लिइनेछ । नगरपालिकाको आर्थिक, सामाजिक बिकास र सेवा सुबिधा प्रवाह गर्न भौतिक पूर्वाधार क्षेत्रको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ । स्थानीय तहको समग्र विकासलाई नगर सडक यातायात गुर्योजना (Municipal Transport Master Plan) तर्जुमा अनुससार नगर क्षेत्रभित्रका सडकहरुलाई ४ वर्गमा विभाजन गरी सोको सडक क्षेत्राधिकार तथा सडक संकेत सहित स्तरवृद्धिका लागि लागत अनुमान र विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (Detail Project Report – DPR) तयार कार्यलाई तिब्रताका साथ अगाडि बढाइनेछ ।
२. चालु आ.व.०७८/०७९ मा सम्पन्न हुन नसकेका भौतिक पूर्वाधार तर्फका योजनाहरु यस चालु आ.व. २०७९/०८० मा श्रोत र साधनले भ्याएसम्म निरन्तरता दिई योजना सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिइनेछ ।
३. नगरपालिकाको सुब्यबस्थित विकासको लागि आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, शैक्षिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय स्थल लगाएतको क्षेत्रलाई समेटेर नगर चक्रपथको निर्माण गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।
- ४ सडकको नियमित मर्मत सम्भार तथा विपद ब्यबस्थापन कार्यको निमित्त र दीगो श्रोत ब्यबस्थापनको लागि उपभोक्ता समिति तथा लाभग्राही समूहवाट संचालन गरिने बिकास योजनाको श्रोतवाट नै २/२ प्रतिशत मर्मत संभार र विपद ब्यबस्थापन कोषका लागि रकम कट्टा गरी सोही रकमवाट सडक मर्मत र विपदमा परेकालाई राहत उपलब्ध गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१. बिकास निर्माणका कामहरु संचालन गर्दा लक्ष्य, उदेश्य र श्रोत बिनियोजन अनुसार काम भए नभएको हेर्न अनुगमन तथा मूल्यांकनलाई जोड दिइनेछ ।
२. आवधिक नगर बिकास योजना अन्तर्गत नगर क्षेत्रभित्रका सडकहरुलाई सुदृढीकरण तथा स्तरोन्नति गर्दै कालोपत्रे गर्न जोड दिइनेछ ।
३. सडकको दाया बायाँ हरियाली प्रवर्द्धन गरी हरित शहरको रुपमा बिकास गर्न जोड दिइनेछ ।
४. नगरपालिकाको सबै क्षेत्र भित्र एउटै प्रणालीका बिद्युत उपलब्ध गराउन र पूर्ण लोडसेडिड मुक्त क्षेत्र बनाउन काठे पोल विस्थापन गर्ने कार्यलाई तीब्रताका साथ लागू गरिनेछ ।
५. नगर क्षेत्र भित्रका सडकहरुको लागत कट्टा गरी सार्वजनिक बनाउन पहल गरिनेछ ।
६. उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन गरिने योजनाहरुमा गरिदै आएको १० % नगद लागत साझेदारी हटाई न्युनतम २० % जनश्रमदान संगलग्न गरि योजना संचालन गरिने नीति लागू गरिनेछ ।
७. संघीय तथा प्रादेशिक सरकारबाट प्राप्त पूर्वाधार क्षेत्र बिकाससँग सम्बन्धित नमूना मापदण्ड मस्यौदालाई स्थानीय परिवेश अनुसार अनुकूलन, परिमार्जन र पारित गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन पहल गरिनेछ ।
८. बढ्दो भू-क्षय र बाढी पहिरोलाई न्यूनीकरण गर्न सडक निर्माण, मर्मत र स्तरोन्नति गर्दा कम्तिमा ५% बायो इन्जिनियरिङको कार्यलाई लागत अनुमानमा नै समावेश गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
९. जलाधार क्षेत्रको कमी भएका सुख्खा क्षेत्रका लागि थोपा सिंचाई, पोखरी निर्माण लगायत इनार निर्माण अन्य प्रविधिको बिकास तथा बिस्तार गरी सिंचाई सुबिधाको बिस्तार गरिनेछ ।
१०. नगरपालिकाको केन्द्रदेखि प्रत्येक वडा कार्यालय जोड्ने सडकलाई १२ महिना संचालन गर्ने गरी स्तरोन्नति गरिनेछ ।
११. वडाको आफ्नै कार्यालय भवन बन्न बाँकी रहेका वडा भवन आइ.सी.टि ब्यबस्था सहित सुबिधा सम्पन्न भवन निर्माण गरिनेछ ।
१२. पालुडटार नगरपालिका स्मार्ट सिटीको अवधारणा लागू भई बिभिन्न कार्यक्रमहरु अघि बढि सकेको हुँदा उक्त कार्यक्रमलाई तीब्रताका साथ कार्यान्वयन गर्नका लागि जोड दिइनेछ ।
१३. नगरपालिकाको रिंगरोड, बसपार्क र पालुडटार रंगशालालाई पूर्णता दिने र नगर यातयात संचालन गरी आम नागरिकलाई आवतजावतमा सहजीकरण गरिनेछ ।
१४. नगरपालिका भित्र जेष्ठ नागरिक बिश्राम घर तथा क्रमशः हरेक वडाका बढी आवतजावत हुने स्थलहरुमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिनेछ ।
१५. नगर भित्र एक सुबिधा सम्पन्न सभाहल सहितको ब्यबसायिक भवन निर्माण कार्य अघि बढाइनेछ ।

सामाजिक बिकास तर्फः

नेपालले लिएको दिगो विकास लक्ष्य अनुसार सन् २०३० सम्ममा सबैलाई गुणस्तरीय शिक्षा, आधारभुत स्वास्थ्य, स्वच्छ पिउने पानी र सबैखाले विभेदको अन्त्य जस्ता क्षेत्रहरूलाई उठान गरि १५औँ राष्ट्रिय योजनाले समेत उच्च प्राथमिकतामा राखेर अगाडि बढेको छ ।

- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण र दलित एव वाल बिकासका लागि चेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- सीमान्तकृत जातिहरु (जस्तै : कुमाल, गन्धर्व र दलित) साथै बिपन्न वर्गहरुको लागि बिशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- आर्थिक सामाजिक रुपले बिपन्न वर्ग तथा समुदायको उत्थानको लागि आय आर्जन गरिवी न्यूनीकरण, रोजगारी प्रवर्द्धन जस्ता कार्यक्रमलाई बिशेष प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाइनेछ साथै त्यस्ता बर्गलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा बिशेष जोड दिइनेछ ।
- इशाई धर्मावलम्बीहरुको शव ब्यबस्थापनको निम्ति दफन क्षेत्रको ब्यबस्था गरिनेछ ।

ग) शिक्षा :

नगरपालिकाको औषत साक्षरता ८५.४८ प्रतिशत भएतापनि शैक्षिक संस्थाहरुको भौतिक तथा सामाजिक पूर्वाधार र शिक्षाको गुणात्मक अवस्थालाई थप विकास गर्न आवश्यक छ । नगरपालिका क्षेत्रबाट उत्पादित यूवा खेलाडिहरुको उचित सम्मान, आधारभूत खेलकूद पूर्वाधारहरु निर्माण गर्न सकेको खण्डमा खेलकूद क्षेत्रमा फड्को मार्न सक्ने प्रवल सम्भावना रहेको छ, यस नगरपालिकाले आयोजना गरेको नगर स्तरीय मेयर कप फुटबल प्रतियोगिता र वडा स्तरीय खेलकुद प्रतियोगिताले थप सघाउ पुगेको देखिन्छ ।

१. हरेक बिद्यालयमा बिद्यार्थी संख्याको आधारमा उचित शिक्षक दरवन्दीको ब्यबस्था गरी निःशुल्क र अनिवार्य माध्यमिक शिक्षाको योजना क्रमशः लागू गरिनेछ ।
२. अमर ज्योति जनता माध्यमिक बिद्यालयलाई नमूना आवाशीय विद्यालयको रुपमा विकास गरिनेछ ।
३. स्थानीय श्रोतमा संचालित बिद्यालयहरुका लागि शिक्षक अनुदान रकमको ब्यबस्था गरिनेछ ।
४. शिक्षक तथा बिद्यालय कर्मचारीहरुको वृद्धि बिकासका लागि आइसीटी तथा अन्य शैक्षिक तालिमहरु नगरपालिकाद्वारा आवश्यक योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

५. पूर्ण साक्षर पालुडटार अभियान संचालनका निमित्त अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा संचालन गरिनेछ ।
६. प्रविधियुक्त डिजिटल शिक्षा नीति अबलम्बन गरिनेछ । यसका लागि प्रविधि मैत्री शैक्षिक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
७. बिद्यालयहरूलाई प्रविधिमैत्री बनाई प्राविधिक र जीवन उपयोगी शिक्षालाई प्रोत्साहन गरिनेछ र एक बिद्यालय एक उद्यम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
८. नेपाल सरकारले शुरुवात गरेको दिवा खाजा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।
९. नगरपालिका भित्र संचालित शिक्षण संस्थामा प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्न चाहने निश्चित गरीब तथा जेहन्दार बिधार्थीलाई ५०% छात्रवृत्ति उपलब्ध गराईनेछ ।
१०. पालिका भित्रका संचालित सबै बाल कक्षाहरूलाई पूर्ण रुपमा बालमैत्री बनाउन पहल गरिनेछ ।
११. राहत, अस्थायी, बालकोटा शिक्षक, शिक्षिकाहरु र बिधालय कर्मचारीहरुका लागि कल्याणकारी कोषको स्थापना गरी राहत तथा अस्थायी शिक्षकहरुको पेशागत सुरक्षाको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१२. शिक्षक तथा बिद्यालय ब्यबस्थापन समितिको क्षमता अभिवृद्धि तथा अभिभावकहरुको सचेतना वृद्धि गर्ने खालका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१३. प्रत्येक बिद्यालयको खाली जमिनमा फुलवारी/बगैचाको निर्माण गरि हराभरा बनाइने नीतिलाई अबलम्बन गरिनेछ ।
१४. उत्कृष्ट शिक्षक प्रोत्साहन नीतिलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१५. वडा नं. ७ मा रहने गरी निर्णय भएको कृषि क्याम्पस सञ्चालनको लागि र यस नगरपालिका भित्रका क्याम्पसको विकासको लागि आवश्यक सहयोगको साथ थप पहल गरिनेछ ।
१६. मेघा बिद्यालयको अवधारणा अन्तर्गत पालिका भित्रका संभावित बिद्यालयहरूलाई प्रदेश तथा संघीय सरकार मार्फत योजना माग गरि कार्यान्वयनका लागि पहल गरिनेछ ।

घ) स्वास्थ्य तथा सरसफाई :

नगरपालिका भित्र एउटा अस्पताल सहित ७ वटा वडामा स्वास्थ्य चौकी र ५ वटा शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक, ७ वटा बर्थिङ सेन्टर, एउटा आयुर्वेद औषधालय लगायतले स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिरहेका छन् । नगरमा ६५ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु सहित २९ वटा खोप केन्द्र रहेका छन्, ७ वटा एम्बुलेन्सले नगरवासीहरूलाई सेवा प्रदान गरिरहेको छ भने यसलाई थप गरी प्रत्येक १ वडामा १ एम्बुलेन्स सेवा बिस्तार गर्ने योजनालाई निरन्तरता दिइनेछ, आयुर्वेद औषधालयले ७ न. वडामा गइ

प्रत्येक महिनाको पहिलो र अन्तिम साताको १/१ दिन वडावासीहरूलाई सेवा सुविधाहरू दिइएकोमा यसलाई निरन्तरता दिदै अन्य वडाहरूमा पनि सेवा सुविधा दिइनेछ । प्रत्येक वडाहरूमा अल्ट्रासाउण्ड सहितको स्वास्थ्य घुम्ती शिविर संचालनलाई निरन्तरता दिइनेछ, जसले नगरवासीहरूमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा थप टेवा पुग्ने प्रबल सम्भावना देखिन्छ ।

१. पालुडटार नगरपालिकाको एक मात्र आँपपिपल अस्पताललाई आम जनताको पहुचको अस्पतालको रूपमा पुर्नसंरचना गरी विकास गरिनेछ ।
२. विपद्का कारण बिरामी परेकाहरूलाई घर-घरमा मनोपरामर्ष सहितको उपचार दिने ब्यबस्था मिलाइनेछ ।
३. सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आधारभूत ल्याब स्थापना गर्नका लागि जोड दिइनेछ ।
४. स्वास्थ्य सेवाको माग पक्षलाई थप सबल बनाउन महिला स्वास्थ्य स्वयसेविकाको भूमिका बढाउनुको साथै सचेतनामूलक गतिविधि संचालन गरिनेछ । महिला स्वास्थ्य स्वयसेविकाको प्रोत्साहनका लागि यातायात र संचार सुविधा वापत दिदै आएको रकम रु १००० मा २००० वृद्धि गरी रु ३००० ब्यबस्था गरिनेछ ।
५. बर्थिङ सेन्टरको सुबिधा बिस्तार गरी अस्पतालमा सुत्केरी गराउने कुरामा जोड दिई मातृशिशु मृत्युदरको अन्त्य गरी मातृशिशुको स्वास्थ्य सुधारका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
६. बच्चा जन्मिए लगत्तै नवजात शिशुको नाममा बैंक खाता (बालखाता) खोली रु २००० जम्मा गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७. गरीव बिरामीसँग मेयर कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८. सरुवा रोग र महामारी नियन्त्रणका लागि खोप व्यवस्थापन र सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
९. जेष्ठ नागरिकलाई घर घरमा निशुल्क स्वास्थ्य परीक्षणको व्यवस्था गरिनेछ ।
१०. उप-प्रमुखसँग सुत्केरी महिला तथा शिशु कार्यक्रम संचालन गरी सुत्केरी पोषण खाना भत्ता स्वरूपदिदै आएको रकममा थप रु ३०००/- गरी रु ५०००/- दिने ब्यबस्था गरिनेछ ।
११. गर्भवती महिलालाई बच्चा जन्माउनका लागि अस्पताल / बर्थिङ सेन्टरसम्म पुग्न निःशुल्क एम्बुलेन्सको सुविधा दिइनेछ ।
१२. गर्भवती महिलाको लागि घर घरमा पुगी स्वास्थ्य परिक्षण गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ ।
१३. आ.व. ०७९/०८० वाट अनिवार्य अवकास प्राप्त महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूलाई अवकास पश्चात रु ५००००/- (अक्षरुपि: पचास हजार) दिने नीति लागू गरिनेछ ।
१४. नेपाल सरकारबाट निशुल्क वितरण गर्ने औषधि हरेक स्वास्थ्य संस्थाबाट सहज रूपमा उपलब्ध हुने व्यवस्था गरिनेछ ।

१५. सम्पूर्ण नगरवासीहरूलाई स्वास्थ्य बीमामा समेटिने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
१६. शिक्षण संस्थाहरूमा नियमित रुपमा योग ध्यानको अभ्यास गराउँदै आम जनताको बीचमा पनि योग ध्यान शिविरहरू संचालन गरिनेछ ।
१७. यस नगरपालिका अन्तरगतका सम्पूर्ण कार्यालयहरूको सर-सफाइको लागि आवश्यक योजना बनाई कार्यालयलाई सफा सुगंध राख्ने कामको दायित्व सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखको हुने नीति अन्तरगत सरसफाईलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

ड) पर्यटन विकास :

पालुङटार नगरपालिकाको बिभिन्न क्षेत्रमा ऐतिहासिक, प्राकृतिक, धार्मिक, साँस्कृतिक एवं पुरातात्विक महत्वका स्थलहरू यस नगरपालिकाको गहनाको रुपमा रहेको कुरा सबैमा विधितै छ । यस क्षेत्रका पर्यटकीय क्षेत्रको प्रचार- प्रसार र आवश्यक भौतिक सुविधाहरू ब्यबस्थापन गर्न सके यस नगरपालिकालाई पर्यटकीय सुन्दर नगरीको रुपमा चिनाउने तथा आन्तरिक एवं वाह्य पर्यटकहरू भित्र्याई थप आर्थिक अवसरहरू सृजना गर्न सकिने कुरामा दुई मत छैन । पर्यटन क्षेत्रको विकास र प्रवर्द्धनका लागि यस प्रकारका नीति, योजना र कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछन् ।

१. नगर भित्र रहेका धार्मिक, साँस्कृतिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षण, प्रवर्द्धन तथा प्रचार, प्रसार हुने खालका कार्यक्रमहरू संचालनमा ल्याइनेछ ।
२. लिगलिग कोटमा गन्धर्व संग्राहलय सहित थप पर्यटकीय पूर्वाधार विकास गरिनेछ ।
३. कोटगढीमा पदमार्ग सहित ऐतिहासिक टुँडिखेलको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
४. भुलभुलेखार तातोपानीमा आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गरी आगामी आ.व बाट पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा विकास गरिनेछ ।
५. तालपोखरीलाई ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा विकास गरिनेछ ।
६. जनयुद्ध, जनआन्दोलन लगायतका परिवर्तनकारी आन्दोलनमा सहादत प्राप्त महान् शहिद हरूको सम्मान र सम्झनामा नगर स्तरीय सहिद स्मृति पार्कको स्थापना तथा सोको विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
७. प्राकृतिक तथा ऐतिहासिक सम्पदाहरूको संरक्षण र विकास कार्यलाई निरन्तरता दिई पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
८. ऐतिहासिक लिगलिगे दौडलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

९. दिगो पर्यटन विकासको लागि नीति नियम र योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१०. विभिन्न पर्यटकीय स्थानको पूर्वाधार निर्माण गरी होमस्टे, प्राचीन साँस्कृतिको अध्ययन केन्द्र मनोरन्जनात्मक वातावरणको बिकास गरिनेछ ।
११. कृषि, खेल, धार्मिक, पर्यटन लगायतका क्षेत्रलाई जोडेर पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।

च. खानेपानी तथा सरसफाई :

यस पालिकामा खानेपानी तथा सरसफाईका क्षेत्रमा गत वर्षको भन्दा सुधारोन्मुख देखिएको छ । सबै नगरवासीहरूलाई आधारभूत खानेपानी पूर्वाधारमा पहुच सुनिश्चिता गर्न एक घर एक धारा नीति लिई खानेपानीको सेवा बिस्तार हुने सम्भावना देखिएको छ । पालिका क्षेत्र तथा आसपासका अन्य क्षेत्रमा उपलब्ध खानेपानी तथा जलाधार क्षेत्रहरूको सरक्षण कार्यलाई बिशेष ध्यान दिइनेछ ।

१. पालुडटार बृहत खानेपानी योजनाको कार्यलाई तिब्रताका साथ अगाडि बढाइनेछ ।
२. जलश्रोतको दीगोपनाका लागि सबै वडाहरूमा एक वार्ड एक पोखरी निर्माणको नीति लिई पोखरी निर्माण गरी सिमसार क्षेत्रको संरक्षण र बिरुवारोपण नीतिलाई अबलम्बन गरिनेछ ।
३. साना शहरी खानेपानी योजनालाई ब्यवस्थित गर्नुका साथै नयाँ खानेपानी योजना बिस्तार गर्दा भूमिगत पानीको लागि डिप बोरिङ मार्फत गर्ने नीति अबलम्बन गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ,
४. फोहोर उत्पादन कम गर्ने तथा पुन प्रयोग गर्न सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

छ) बन, वातावरण तथा विपद ब्यबस्थापन :

प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण, सम्बर्द्धन र उपयोग सम्बन्ध नीति अन्तर्गत प्राकृतिक प्रकोपवाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्व सूचना, तयार, उद्धार, राहत एव पुनर्स्थापना गर्ने प्रावधान अनुरूप नगरपालिकाले विपद जोखिम ब्यबस्थापन राष्ट्रिय रणनीति-२०६६, विपद पूर्व तयारी सम्बन्धि अवधारणा अनुरूप विपद जोखिम तयारी गरेको छ । विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागि सबै वडाहरूमा पूर्व सूचना सहितको वेबसाइट संचालनमा ल्याइएको छ । नगरस्तरीय विपद जोखिम ब्यबस्थापन समिति क्रियाशील रहेको छ ।

१. विपद जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्नका लागि नगरपालिका भित्रका सम्भावित जोखिमको नक्शाकन गरि प्रभावकारी योजनाहरू निर्माण गरी प्राथमिकताको आधारमा संघीय र प्रदेश सरकारसंग योजना तथा कार्यक्रमहरू माग गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२. मनसुनजन्य विपदवाट घरवार बिहिन भएका पीडित परिवारको लागि पुनर्बासको योजना बनाइनेछ ।

३. सामुदायिक र कबुलियती वनको ब्यबस्थापन कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४. जैविक बिबिधता र बन सम्पदाको अभिलेख तयार गरी संरक्षण योजना लागू गरिनेछ ।
५. सडक निर्माण तथा प्राकृतिक उत्खनन कार्य गर्दा बातावरण प्रभाव मूल्यांकन गरी वातावरण जोगाउन उचित उपाय अवलम्बन गरिनेछ ।
६. कुलो खोल्सा-खोल्सीहरुमा वृक्षारोपण, कार्यलाइ प्राथमिकताका साथ बिस्तार गरिनेछ ।
७. सिमसार क्षेत्रको उचित संरक्षण नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८. मनसुनजन्य बाढी पहिरोवाट क्षति भई कटान भएका खेति योग्य जमिन संरक्षणको लागि तटबन्धनको ब्यबस्था मिलाइनेछ ।
९. वन कार्यालय, गैर सरकारी, संघ-संस्थाका कार्यालय तथा अन्य निकायहरुसंगको साझेदारीमा नर्सरी स्थापना गरी बृक्षारोपण कार्यलाई विस्तार गरिनेछ ।
१०. विपद् ब्यबस्थापन सम्बन्धि चेतनामूलक कार्यक्रम गरिनेछ ।
११. विपदको अवस्थामा तत्काल उद्धार तथा सुरक्षित वासस्थानको पहिचान र ब्यबस्थापनको लागि बजेटको ब्यबस्था गरिनेछ ।
१२. वन तथा वातावरणको विनाशलाई रोकी समग्र पर्यावरणको रक्षा गर्ने र फोहरमैलाको समुचित ब्यबस्थापनलाई अझै जोड दिइनेछ । प्रत्येक घरले कुहिने र नकुहिने फोहर घरमा नै छुट्याउने र कुहिने फोहरलाई आफैले व्यवस्थापन गर्ने नीतिलाई लागु गरी सोको लागि अनुगमन र निरीक्षणको व्यवस्था गरिनेछ।
१३. जंगलमा लाग्ने डडेलोलाई मानव सिर्जित विपद ठानी त्यसको रोकथामको लागि सचेतना अभियान संचालन गरिनेछ साथै डडेलो लगाउनेलाई छानविन गरी कारवाही गर्ने नीति लिइनेछ।
१४. नगरपालिका भित्रका बन उपभोक्ता समितिहरुलाई सुचिकृत गरी नगरसँग समन्वय गरी काम गर्ने नीति लिइनेछ । त्यस्ता उपभोक्ता समितिहरुलाई डाले घाँस, वाँस, फलफूल, भुइँ घाँस लगाउन आवश्यक प्रशिक्षण दिने व्यवस्था गरिनेछ ।
१५. बन उपभोक्ता समितिहरु संग समन्वय गरी वन क्षेत्र भित्र फलफूल खेती गरी बाँदर आतंक नियन्त्रण गर्ने नीति लिइनेछ ।
१६. जलबायू परिवर्तनबाट सिर्जित समस्यासंग जुध्नको लागि स्थानीय स्तरमा ठोस निति तथा कार्यक्रमको व्यवस्था गरिदै लगिनेछ ।

१७. जलबायू परिवर्तन अनुकुलन निति अबलम्बन गरिनेछ यसका लागि स्थानीय अनुकुलन योजना बनाउनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१८. शहरी वनको अवधारणालाई समेट्ने प्रयत्न गरिनेछ ।

ज) युवा, खेलकुद, साहित्य, कला, संस्कृति

१. युवाहरूको व्यक्तित्व बिकास एवं मनोरन्जनका लागि सबै वडाहरूमा बिभिन्न कार्यक्रमहरू बनाइ लागु गरिनेछ साथै प्रत्येक वडामा एक खेलकुद मैदान निर्माण कार्यलाई तिब्रता दिइनेछ ।
२. यूवाहरूको रुची अनुसारको व्यायमशाला, नृत्य प्रशिक्षण केन्द्र आदिको स्थापना तथा संचालन गर्नका लागि आवश्यक ब्यबस्था गरिनेछ ।
३. नगर भित्रका लेखक, साहित्यकार तथा कलाकारहरूको प्रोत्साहन र विकासका लागि युवा प्रतिभाको खोजि तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
४. वडा बाल क्लब गठन तथा नमुना युवा संसद अभ्यास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
५. राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता/ मेयर कप / वडा स्तरीय खेलकुद / बिद्यालय स्तरीय खेलकुद प्रतियोगितालाई नियमित संचालन गरिनेछ ।
६. खेलकूद क्षेत्र बिकासको लागि एक वार्ड एक खेल मैदान अवधारणा अनुसार खेल मैदान निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिई खेलकूद प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ ।
७. बिभिन्न जातजाति रितिरिवाज धर्म, संस्कृतिकको रक्षा र प्रवर्द्धनलाई जोड दिइनेछ ।

झ) उद्योग तथा रोजगार

१. रोजगार तथा आत्मनिर्भर हुने गरि कृषि, पशुपालन, उद्योग ब्यबसायको ब्यावसायिकरणमा निरन्तरता दिंदै बैदेशिक रोजगारीवाट फर्किएर स्वदेशमा नै ब्यबसाय गर्न चाहने यूवा उद्यम ब्यबसायीहरूलाई सहुलियत ब्याजदरमा ऋण ब्यबस्था गरी स्वरोजगार बन्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
२. प्रधानमन्त्री स्व-रोजगार कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउदै संचालन गरिनेछ ।
३. सिटिइभिटीसँगको सहकार्यमा आवश्यकताको आधारमा नगरपालिका भित्रका वेरोजगार यूवाहरूलाई बिभिन्न तालिम दिई दक्ष जनशक्ति बाहिरवाट झिकाउनु पर्ने अवस्थाको अन्त्यका लागि बिभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
४. समग्र नगरको बिकासको लागि लगानी मैत्री वातावरण सिर्जना गरिनेछ ।
५. नगरपालिका भित्र रहेका तामा खानी, फलाम खानी लगाएतका संभावित खानिहरूको अध्ययन र अनुसन्धान कार्यलाई जोड दिइनेछ ।

ज) महिला, बालबालिका, जेष्ठनागरिक, लक्षित वर्ग तथा सामाजिक समावेशीकरण:

अत्यन्त संवेदनशील मानिएको लक्षित वर्ग तथा सामाजिक समावेशीकरण क्षेत्रमा पालुङटार नगरपालिकाको कुल जनसंख्यालाई हेर्दा करिव ४९.५५ प्रतिशत जनसंख्या महिला रहेको पाइन्छ । लैंगिक हिंसा बिरुद्ध क्रियाशील संयन्त्रहरूलाई प्रभावकारी रूपमा परिचालन गरिनेछ यस नगरलाई आदिवासी जनजाति, दलित, उत्पीडित समुदाय, अपाङ्ग, एकल महिला, लैंगिक विभेद र हिंसामा परेकाहरूको समस्या समाधान गर्न एवं सामाजिक सदभाव र न्यायपूर्ण समाजको निर्माण गर्न पहल बढाइनेछ ।

१. लक्षित वर्ग तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फ सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट लक्षित समुहलाई सशक्तिकरण गरी मागमा आधारित कार्यक्रम तयार गरी अझ प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।
२. आदिवासी जनजातिको पहिचान सहित स्थानीय समुदायको परम्परागत ज्ञान, सीप, भाषा, संस्कृति, सामाजिक परम्परा र अनुभवलाई संरक्षण र सम्बर्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।
३. दलित तथा अपाङ्गता भएकाहरूलाई बिबिध बिषयमा सीपमुलक तालिमको ब्यबस्था गरि क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
४. बालश्रम, अपहरण लागु औषध दुर्व्यसनी बिरुद्ध सचेतना कार्यक्रमहरू संचालनमा ल्याइनेछ ।
५. दलित समुदायका नागरिकलाई रोजगारी, आय, आर्जन तथा जीविकोपार्जनको लागि परम्परागत सीप र ज्ञानलाई उद्यमशिलतामा रुपान्तरण गरिने नीति लिइनेछ ।
६. न.पा सम्म आउन नसक्ने अपाङ्ग भएका व्यक्तिलाई घरमा नै गएर परिचय पत्र वितरण गर्ने ब्यबस्थाको नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७. बालबालिकाको सुरक्षाको योजना " बालबालिकाको जिम्मा अब पालिकाको" भन्ने नीति लिइनेछ ।
८. बालबालिकासंग मेयर कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९. नगर तथा वडा स्तरीय बाल क्लव तथा बाल संजाल गठन गरि खेलकुद सामाग्री वितरण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१०. श्रमिकहरूको न्युनतम पारिश्रमिक पुर्नमुल्यांकन सहित निर्धारण गरिनेछ ।
११. जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग, एकल महिला आदिलाई दिइने सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक मार्फत घर-घरमा उपलब्ध गराउने ब्यबस्था गरिनेछ ।

२. सुशासन तथा सस्थागत विकास :

१. यस नगर भित्रका सबै वडाका प्रत्येक घरमा नगर पालिकाको तर्फबाट घर नम्बर सहितको धातुको स्टिकर वितरण गरिनेछ र आवश्यक न्यूनतम तथ्याङ्क वडामा र नगरपालिकामा राख्ने व्यवस्था मिलाईने छ । स्थानीय शासनको प्रभावकारी संचालन, परिणाममुखी विकास तथा प्रभावकारी सेवा प्रवाहको लागि सस्थागत संरचना, दक्ष मानव संसाधन, सस्थागत क्षमताको आवश्यकता पर्दछ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले स्थानीय तहका सरकारहरूबाट सम्पादन हुने सबै काम तथा सेवालाई सरल, सुब्यबस्थित, सेवाग्राहीमैत्री र जवाफदेही बनाई नागरिक प्रति उत्तरदायी हुने अपेक्षा गरेको छ ।
२. भ्रष्टाचार प्रति शून्य सहनशीलताको नीति अपनाउदै प्रशासनिक एवं राजनैतिक क्षेत्रबाट हुने भ्रष्टाचार, ढिला सुस्ती र पक्षपातलाई नियन्त्रण गरी सुशासन कायम गर्न आर्थिक पारदर्शिता, मितव्ययिता आदिमा ध्यान दिदै स्थानीय तहको प्रतिष्ठा बढाउने कार्य गरिनेछ ।
३. नागरिक (सेवाग्राही) हरूलाई छिटो छरितो, उत्तरदायी, पारदर्शी सेवाको सुनिश्चितता गरी सुशासन तथा सस्थागत विकास क्षेत्र अन्तर्गतका सेवाहरू सुलभ र गुणस्तरीय बनाइनेछ ।
४. कर्मचारी क्षमता विकास गर्न आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
५. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, विषयगत शाखाका प्रमुखहरूसँग कार्यसम्पादन सम्झौता गरिनेछ ।
६. सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि अनलाइन प्रणालीलाई अझ प्रभावकारी बनाइनेछ ।
७. कर्मचारीलाई उच्च मनोबलका साथ काम गर्नका लागि उपयुक्त बातावरणको सिर्जना गरिनेछ ।
८. उत्कृष्ट कार्य गर्ने कर्मचारी, करदाता, उपभोक्ता समिति, फोहोरमैला व्यवस्थापन समिति, टोल विकास समितिलाई पुरस्कृत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९. आन्तरिक आय सबल बनाउन राजस्व क्षेत्रमा सुधार गरि करको दायरा फराकिलो बनाइनेछ ।
१०. सार्वजनिक सुनुवाई (Public Audit) र सामाजिक परीक्षणलाई प्रभाकारी रूपमा अगाडी बढाइनेछ ।
११. पालुडटार नगरपालिकालाई महिला मैत्री नगरपालिका बनाउन लैङ्गीक हिंसा न्यूनीकरण गर्दै पिडीत तथा प्रभावितका लागि संरक्षणात्मक सेवा उपलब्ध गराउन महिलाहरूको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि कार्यक्रमको नीति लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१२. नगरपालिका भित्रको खरिद प्रक्रियालाई पारदर्शी एवं ब्यबस्थित गरिनेछ ।
१३. संघीय संसदबाट ऐन पारित भएपछि नगर प्रहरी भर्ना गरी नगरको सुरक्षा व्यवस्थालाई थप सुदृढ बनाइनेछ ।
१४. संघीय सरकारसँग समन्वय गरी वडा नं ७ मा बनेको भवनहरूको उचित उपयोग गरिनेछ ।

१५. फिल्डमा अनवरत रुपमा खटिने अतिरिक्त समयमा काम गर्ने राष्ट्र सेवक कर्मचारीलाई कार्य सम्पादनका आधारमा प्रोत्साहन सुविधा दिइनेछ ।

३. भूमि व्यवस्थापन

१. नगर भित्रका ऐलानी, पर्ती तथा सार्वजनिक जग्गाहरूको खोजी गरी संरक्षण गरिनेछ, सार्वजनिक जग्गाहरूको अतिक्रमण पूर्ण रुपमा निषेध गरिनेछ ।
२. अव्यवस्थित वस्ती तथा भूमिहिनहरूको समस्या समाधानका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
३. नगर भित्रका सार्वजनिक जग्गाको पहिचान गरी उचित सदुपयोग गरिनेछ ।
४. प्रयोजनका आधारमा भूमिको बर्गिकरण गर्नका लागि भूमि सम्बन्धी यथार्थ तथ्याङ्क संकलन गरिनेछ । उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन प्रयोजन अनुसार भूमिको प्रयोग गर्ने गरी स्पष्ट कानूनी व्यवस्था गरी भूमिको बैज्ञानिक व्यवस्थापन गरिनेछ ।

४. सहकारी विकास

१. सहकारीको मुल्य मान्यता र सिद्धान्त अनुरूप संस्थाहरूको स्थापना विकास र संचालनको लागि प्रवर्धनात्मक कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
२. नगरपालिका भित्र संचालित सहकारी संस्थाहरूको अनुगमन तथा नियमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाई सहकारी क्षेत्रमा सुशासन कायम गरिने छ ।
३. श्रमिक तथा पेशाकर्मीहरूको हक अधिकारको संरक्षण तथा ब्यवसायिकता विकासको लागि श्रमिक सहकारी संस्था स्थापनालाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
४. सहकारी दर्ता र नियमन कार्यलाई ब्यवस्थित बनाउन प्रविधिमैत्रि सहकारी अवधारणाको आधारमा दक्ष जनशक्ति तथा प्रविधिको ब्यवस्थापनमा लगानी गरिने छ ।

५. सूचना प्रविधि तथा सञ्चार

१. व्यापारिक बजार क्षेत्र तथा अन्य महत्वपुर्ण सार्वजनिक स्थलहरूमा सिसि क्यामेरा जडान गरी निगरानी गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
२. पालिका भित्रका सबै सामुदायिक बिद्यालयमा इन्टरनेट सेवा विस्तार गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३. व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीलाई अनलाइनबाट दर्ता गर्ने कार्य थालनी भइसकेको हुदा यसलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. नगरपालिकाको तथ्याङ्कहरूलाई डिजिटलाइज गर्ने निति लिइनेछ ।
५. पालिकाको डिजिटल प्रोफाइललाई अध्यावधिक गर्दै लगिने निति लिइनेछ ।

६. नगरपालिकाले प्रदान गर्ने सेवाहरूमा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई अझै प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

६. न्यायिक क्षेत्र

१. न्यायिक समिति कोष र मेलमिलाप कोष संचालन कार्यविधि तर्जुमा गरि कार्यविधि बमोजिम कोष स्थापना गरि संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२. स्थानीय बिवादहरू समाधान गर्नका लागि हरेक वडामा स्थापना भएका मेलमिलाप केन्द्रहरूलाई अझै सशक्तिकरण गरिनेछ ।

सम्पूर्ण नगर सभा सदस्यज्यूहरू,

अन्त्यमा,

चालु आ.व. मा नगरपालिकावाट लगाईएका करका दरहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ । करको दायरालाई फराकिलो बनाउदै जाने नीति अख्तियार गरिनेछ । वनजन्य पदार्थको बिक्रि करलाई व्यवस्थित गरिनेछ । कृषि उपजको बिक्रि करलाई न्यूनतम मात्र निर्धारण गरिएको छ । नगरपालिकावाट लिंदै आएको शिक्षा / स्वास्थ्य सेवा करलाई आगामी आ.व. मा पनि निरन्तरता दिइनेछ । राजनीतिक, सामाजिक तथा आर्थिक उपलब्धिलाई संरक्षण गर्दै थप उन्नत बनाउन यस नगरपालिकाको हित, गौरव, सम्मान, स्वाभिमान वृद्धि गर्ने र सबैसंगको सम्बन्धलाई सुदृढ गर्ने, हालको विपदको महामारी परिस्थितिवाट प्रभावित सामाजिक तथा आर्थिक क्षेत्रलाई पुनर्जीवन दिई बिकास निर्माणलाई तिब्रता दिई स्मार्ट नगरपालिका बनाउने अठोटका साथ आ.ब ०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको छु ।

चालु आ.व. को कार्यक्रम संचालन तथा आगामी आ.व. को लागि प्रस्तावित नीति, कार्यक्रम तथा बजेटमा सम्मानित सदस्यज्यूहरूको सुझावहरूको अपेक्षा गर्दछु । नीति, कार्यक्रम र बजेटको तयारी देखि छलफल गरी रचनात्मक सुझाव दिनुहुने सम्पूर्ण राजनीतिक दल, बिज्ञ महानुभावहरू लगायत विशिष्ट व्यक्ति व्यक्तित्वहरू, कर्मचारीहरू, पत्रकार लगायत सबैमा हार्दिक

धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । यस नीति र कार्यक्रमलाई अझ वस्तुनिष्ठ बनाएर आश्यक परिमार्जन सहित पारित गरिदिनु हुनेछ भनी सम्पूर्ण नगर सभा सदस्यज्यूहरूसंग हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

अभिवादन सहित धन्यवाद !